

Sztandar Biblijny

„Zeslij światłość i prawdę Twoją! niech one mnie prowadzą ...”

Psalm 43: 3.

„Podnieście Sztandar do Narodów”

— Izaj. 62: 10 —

Wewnątrz numeru . . .

Islam - Mahomet i muzułmanie	50
Kwestia żydowska Przygotowanie do panowania Chrystusa	61
Trzeci dzień, czyli Epoka	63
Recenzja na temat Boskiego Planu Wieków	64

ISLAM - MAHOMET I MUZUŁMANIE

RELIGIA ISLAMSKA utrzymuje, że ma 1,84 miliarda wyznawców w Azji, Afryce i Europie, z wciąż wzrastającymi liczbami w obu Amerykach. W ostatnich latach islam (często zwany mahometanizmem) i muzułmanie coraz częściej wysuwają się na pierwszy plan, przyciągając ogólnoswiatową uwagę jako wynik szeroko zakrojonych i ciągle komentowanych w mediach ataków terrorystycznych islamskich ekstremistów. Ciągłe walki w Afganistanie i Iraku, ataki terrorystyczne z 11 września w Stanach Zjednoczonych, ataki bombowe na hiszpańskie pociągi i metro w Londynie, Iran wspierający Hesbollah i Hamas oraz rozwój broni nuklearnej w Iranie. Wszystkie te wydarzenia spotęgowały powszechną niepewność obecnego czasu ucisku. Częściowo jest ona spowodowana przez bogate w ropę kraje muzułmańskie wywierające wpływ na inne kraje, konflikty arabsko-izraelski i iracko-irański, wzrastający ruch Czarnych Muzułmanów w USA i działania ich oraz Muzułmanów Hanafiego.

Z powodu tego wielkiego rozgłosu, wiele osób pyta o pochodzenie i historię islamu i muzułmanów, o ich doktryny i praktyki, czy muzułmanie przyjmują nauki Starego i Nowego Testamentu, jak wypadają ich nauki w porównaniu z naukami biblijnymi i jakie są dobre punkty oraz słabe cechy islamskich nauk. Dlatego przedstawiamy ten artykuł, ufając że będzie on informacją i pomocą dla wielu osób.

Słowo *islam* znaczy *postuszeństwo i podporządkowanie się woli Allacha* (Bóg po arabsku). Muzułmanin znaczy dosłownie *ten, który jest posłuszny lub podporządkowany woli Allacha*. Muzułmanie wierzą, że Mahomet był prorokiem Bożym. Mahomet (żył w latach 570-632 naszej ery) twier-

dził, że otrzymał wiele objawień w języku arabskim od Allacha (Boga) przez anioła Gabriela. One tworzą Koran (słowo to oznacza *recytację, czytanie*), księgę podzieloną na 114 rozdziałów zwanych *surami*. W trakcie naszych rozważań podamy kilka odniesień i cytatów do tej księgi. Po tych kilku wstępnych wyjaśniających uwagach, przystępujemy obecnie do przedstawienia arabskiej przed-islamskiej historii, biografii Mahometa, opisu jego następców i rozwoju islamu, jego świętych pism, schizm i sekt oraz porównania jego nauk z Biblią, szczególnie z naukami Jezusa, ukazującymi Jego wielką wyższość.

ARABIA PRZED MAHOMETEM „DNI IGNORANCJI” W ARABII

Mahomet wskazuje, że zanim on przyszedł Arabowie nie mieli żadnego przewodnika od czasów Ismaela (prócz niejakiego Luqmana czy Lokmana – który podobno żył w czasach Dawida i Salomona, sura 31). Te tak zwane „dni ignorancji” (sura 36:1-5; 34:43) ukazują pewne dziwne kontrasty. Życie plemienne w Arabii zrodziło umiłowanie do otwartych przestrzeni, głębokie poczucie lojalności wobec liderów i fanatyczne pragnienie niezależności. Tak, Arabowie byli tak dumni z fizycznego męstwa, że chętnie podążali na wojnę za dobrym przywódcą. Oni byli fanatycznie wrażliwi na punkcie honoru. W najgorszych z nich zrodziło to okrutne znieważanie praw innych, a w najlepszych z nich wysoki poziom rycerskości, prawości i wierności. Chętnie udzielano gościnności, nawet obcym.

Arabowie uniknęli wchłonięcia przez Imperium Perskie. Ich „ojczyznę” stał się obszar pustynnego lądu. Ich szybkie przemieszczanie się, hart i znajomość pustyni powodowały, że konwencjonalna walka przeciwko nim była bezsku-

teczna, a w nagłych atakach ich miecze zbierały obfite żniwo. Chociaż większość Arabów była niepiśmienna, ich język był znakomicie dostosowany do ich życia, zawierając wyrażenia piękna, mądrości i szlachetnych uczuć. Poeci byli częścią ich walczących plemion.

Jednakże, arabska duma była samolubna; ona często nie chroniła bezbronnych. Dziewczyna była wydawana za mąż na długo przed okresem dojrzewania, żeby nie przyniosła hańby swemu ojcu. W pewnych przypadkach młode dziewczyny były grzebane na żywo. Ta straszna niesprawiedliwość panowała jako ciemny i zły rezultat ich sposobu życia, choć niektórzy dobrzy ludzie oddawali nawet swe życie, by ochronić innych od cierpienia i śmierci z powodu przyjętych obyczajów. Tak małą wartość stanowiło ludzkie życie w porównaniu z osobistym lub plemiennym honorem, że przypadkowa śmierć spowodowana przez kogoś nie była odróżniana od morderstwa. Obie były pomszczone przez odwetowe zabójstwo. Gardzono rekompensatą dla rodziny zmarłego, stąd ciągle istniały waśnie.

Sprawiedliwość społeczna była jedynie przypadkowa; jako „mądrości ludu” radzono się wyroczni i czarnoksiężników w rozstrzyganiu kłopotliwych przypadków. Jedynie tam, gdzie nie wchodził w grę honor, obawa przed społecznym sporem i rzezią prowadziła do kompromisu i odpuszczenia. Tam, gdzie plemiona stawały się nieliczne lub panował skrajny kult dla jakiegoś bohatera, lojalność zwracała się w kierunku innego wybranego klanu czy przywódcy. Genealogie w czasach przedislamskich były honorowane i często sprawdzane, lecz były bardzo nierzetelne co do związków krwi, często wynikając bardziej z adopcji do silniejszego plemienia niż urodzenia się w nim.

ZIEMIA – MEKKA, MEDYNA I JEMEN

Arabia w przeważającej części jest pustynią, z kilkoma drogami i szlakami dla karawan. Są tylko dwie niezawodne drogi, które zbiegają się w Rijadzie, łącząc Zatokę Perską z Morzem Czerwonym. Nawet dzisiaj w krajach arabskich starodawne zwyczaje i kultura są nadal powszechne. Chociaż większość państw arabskich jest bajecznie bogata w ropę, ich technologiczny

i społeczny postęp jest bardzo powolny, będąc hamowany przez autokratycznych władców i islamskich ekstremistów. Przed czasami Mahometa Arabia została ocalona od zapomnienia jedynie przez niezorganizowany handel, ponieważ karawany podróżowały z i do starodawnej Saby na południu, i z Mekki przez Zatokę Perską i dalej do Muskatu, arabskiego portu w Zatoce Omańskiej.

Mekka, będąca wówczas siedzibą rzemieślników i kupców, nie miała wiele do zarekomendowania prócz bliskiej świątyni czyli Kaaby, w której znajdował się słynny Czarny Kamień. Tam

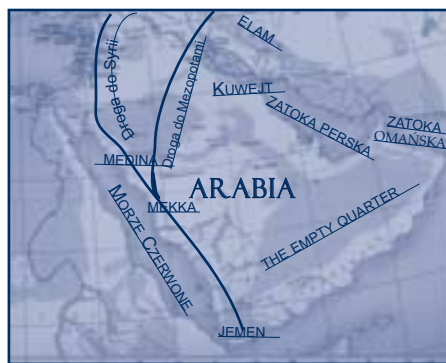
zbierały się plemiona, komunikowały się ze sobą i wymieniały swoje towary. Panowało bałwochwalstwo i rozwiązały obrzędy, o zachowanie których mieszkańcy Mekki walczyli, gdy grożono im reformami. Około 200 mil na północ od Mekki był położony Jatrib, później zwany Medyną, „Miastem Proroka.” W niej osiedlili

się żydowscy koloniści, niektórzy twierdzą, że nawet od czasów Mojżesza. Tuż przed historycznym pojawieniem się Mahometa, ta wpływowa żydowska populacja została zniewolona w wyniku konfliktu z silnym, bałwochwalczym plemieniem Arabów. Na południu istniały także społeczności chrześcijańskie, głównie pochodzenia gnostycznego, lecz znajdujące się pod silnym wpływem nauk nestorian, którzy mieli prężne centrum misyjne w Iraku.

Około 400 mil na południe od Mekki leży Jemen, starożytna Saba, o której wielu uważa, że jest tym samym miastem, którego królowa zadawała Salomonowi trudne pytania (1 Król. 10). Ta część Arabii znajdowała się pod dużym wpływem Judaizmu w pierwszych 500 latach naszej ery, z wieloma nawróconymi wśród arabskich klas rządzących, ich poddanych i sąsiednich plemion. Później tam szybko zyskało poparcie chrześcijaństwo.

RELIGIA I KAABA

Przed Mahometem, ogólnie mówiąc, w Arabii istniały dwie religie: (1) Sabejska (Hioba 1:15; Izaj. 45:14; Joela 3:8), która była starą formą semickiego bałwochwalstwa pochodzącego z Mezopotamii i była przepojona hinduskim politeizmem (wiara w wielu bogów). Zarówno greccy

jak i arabscy pisarze potwierdzają, że wśród wczesnych pogańskich Arabów czczono kamienie; (2) Monoteiści Hanifa (*zdrowy w wierze*), którzy wiązali siebie z Abrahamem przez Ismaela. Mahomet wiedział o tej więzi i wykorzystał ją do uzasadnienia swych roszczeń do wyparcia żydowskich proroków i Jezusa, twierdząc, że Abraham nie był ani Żydem, ani chrześcijaninem (sura 3:60, 89; 4:162; 16:121).

Choć Arabowie byli zgodni co do jedności Boga i moralności, ich skłonności do zachowania jednolitości były niejasne. Trzy miesiące jesieni i jeden miesiąc wiosny były świętymi miesiącami, w których nie prowadzono żadnych walk i pielgrzymowano do świętych miejsc. W pozostałej części roku prowadzono ciągle wojny lub lokalne potyczki, a życie większości Arabów było trudne, ubogie i niebezpieczne.

Chrześcijaństwo ze Wschodniego Cesarstwa Rzymskiego ze stolicą w Konstantynopolu dotarło do Arabii ustnie, za pośrednictwem osadników i handlarzy. Zoroaster ze swymi monoteistycznymi naukami wywołał poruszenie w Persji, lecz choć one nadal istnieją, to stały się słabe i skorumpowane w porównaniu z wielką moralną siłą jaką miały za jego życia.

Judaizm został ograniczony do formalistycznych, rytualnych obrzędów i stracił wiele ze swej żywotnej siły, która pobudzała Żydów we wczesnych i późniejszych czasach do heroizmu.

W dolinie Mekki leżała Kaaba ze swym sławnym Czarnym Kamieniem. Legenda mówi, że ten kamień (prawdopodobnie meteoryt, około 18 cm średnicy) dano Adamowi, gdy był wypędzony z Edenu i że początkowo kamień był biały, lecz stał się czarny przez wchłonięcie grzechów tych, którzy go całowali lub trzymali. Kaaba (jak utrzymuje legenda) była na początku założona przez Adama, a następnie odbudowana przez Abrahama i Ismaela (sura 22:27; 3:91). Sławna od dawnych czasów, nawet obecnie jest centralnym punktem dla wszystkich Arabów.

RUCH REFORM I DUCH JEDNOŚCI

Gdy przybliżyły się czasy Mahometa, zmiany były nieuchronne. Bizantyjska i perska cywilizacja umocniła arabskie szlaki handlowe. Wpływy handlowe stanowiły wyzwanie dla starych zwyczajów. Rozwijający się handel i bogactwo były zagrożone ze strony walczących klanów i koczowników. Podróżujący do oraz z greckiej i per-

skiej kultury, gardzili i wyśmiewali się ze zwyczajów starej Arabii; to zirytowało dumnych Arabów i skłoniło ich do prób zreformowania.

Przez wieki Żydzi – a później chrześcijanie – przenikali do ziem położonych na północ i na południe od Mekki. Ich nauki inspirowały do dyskusji, pobudzały do reform i przyciągały wielu nawróconych. Ich przykładem był mieszkaniec Mekki, Warakah (krewny Kadiji, pierwszej żony Mahometa). On stał się chrześcijaninem i przypisuje mu się przetłumaczenie przynajmniej części Ewangelii dotyczących narodzenia Chrystusa na arabski. W późniejszych latach okazało się ono przydatne Mahometowi. Inny z nich, Zaid, był wielkim reformatorem starej sa-bejskiej religii w Mekce, głosząc jedność Boga, zło wynikające z bałwochwalstwa i potrzebę moralnych oraz religijnych zmian.

Nowy duch jedności przeniknął tradycyjnie podzielony lud, szczególnie po walce Dhu Kara, kiedy odważny przywódca Beduinów, którego honor został urażony, z całą siłą przeciwstawił się armii perskiej na południu i dzięki odwadze i strategii odniósł zwycięstwo, które zburzyło ideę niepokonanej Persji. Wzrastająca fala arabskiego nacjonalizmu była zapowiedzią przyszłego podboju imperium Kosro (królów perskich dynastii Sassanid). Twierdzenia Mahometa o назначeniu go przez Boga, dotarły do arabskiego świata przygotowanego na zjednoczenie, gotowego na zakwestionowanie starych zwyczajów i zastąpienie zdewaluowanych i rozpustnych praktyk właściwych dla bałwochwalstwa, przez bardziej cywilizowany i zdyscyplinowany porządek społeczny.

ŻYCIE MAHOMETA

POCHODZENIE I WCZESNE LATA ŻYCIA

Mahomet (znaczy *czczony*) urodził się w Mekce. Podaje się, że jego rodzice nosili imiona Abdullach (*stuga Allacha*) i Amina (*bezpieczna*) i pochodzili z rodziny Haszym. Haszymidzi wywodzili się z potężnego plemienia Koreisz, które wówczas dominowało w Mekce. Jedynie arabscy genealodzy uważają, że Koreisz był osobą z dziwacznej linii plemiennych przodków. Ali, kuzyn Mahometa, oświadczył, że Koreisz to koczowniczy semiccy, arabscy handlarze z ok. 500 r. p.n.e., którzy rozwinęli się w znaczącą cywilizację, 200 lat później skupioną w Petrze, w Jordanii. Autorytety zgadzają się, że pochodzenie plemienia Koreisz jest nieznane, chociaż

niektórzy z nich twierdzą, że oni pochodzą od Jektana (1 Moj. 10:22-30), potomka Falega, brata Jektana (1 Moj. 10:25; 11:17-27), a nie od Abrahama. Od Jektana wywodzi się 13 plemion Arabii (1 Kron. 1:19-23). Wiele map biblijnych pokazuje potomków Jektana jako zamieszkujących centralne i wschodnie wyżyny Arabii, gdzie leży Mekka.

„Adoptowanie” plemienia dla takich zasad jak społeczna akceptacja, bezpieczeństwo czy honor, było powszechne i każdy przed-islamski prawdziwy rodowód, w najlepszym razie pozostaje kwestią przypuszczeń. Widzimy zatem, że linia pochodzenia Mahometa jest niepewna; każde poszukiwanie szybko znika w niejasności niespisanych genealogii, które są jeszcze bardziej pogmatwane przez arabski geniusz twórczenia fantazji. Pochodząc z wybitnej rodziny Haszyna i wybitnego plemienia Koreisz, Mahomet mógł twierdzić, że jest „Araba el Araba” (Arabem z Arabów). Podobnie Apostoł Paweł mówił o sobie, że jest „Żydem z Żydów” (Filip. 3:5). Niemniej jednak Mahomet był skromnego rodu; jego ojciec był kupcem biedniejszej kategorii, który umarł około czasu jego narodzin. Mahomet dołączył do dużej rodziny swego dziadka, Abdul-Muttaliba. Mówi się, że przez około dwa lata był wychowywany przez Halimę, żonę pasterza Saadite, ponieważ jego matka nie potrafiła dobrze się nim opiekować. Kiedy miał sześć lat, umarła jego matka (sura 93:6-11). Dwa lata później zmarł Abdul-Muttalib, zostawiając chłopca ze swym synem, wujkiem Mahometa, Abu Talibem.

Na temat chłopięcych lat Mahometa nie ma żadnych zapisów, lecz istnieje ogólny pogląd, że doglądał owiec i wielbłądów, tak jak jego przyrodni brat, Jafar. W późniejszych latach Mahomet nadal opiekował się swoim własnym wielbłądem i znakował smołą wielbłądy i owce, które otrzymywał jako jałmużnę. Abu Talib, także kupiec handlujący owocami, przyprawami i perfumami, prosperował lepiej niż ojciec Mahometa. Mahomet został wciągnięty w to zajęcie i wkrótce stał się zdolnym wędrownym pośrednikiem kupieckim. Kiedy miał 25 lat, zwróciła na niego uwagę i zatrudniła go bogata wdowa po kupcu, Kadija. Krótco po tym zaproponowała mu małżeństwo; była 15 lat starsza od niego. Mahomet przyjął propozycję i kontynuował życie w Mekce, już jako dobrze prosperujący handlowiec.

ROZWÓJ RELIGIJNY I WIZJE W MEKCE

Mahomet miał refleksyjne usposobienie, z bardzo wyraźną moralną sumiennością, znajdującą odzwierciedlenie w naukach Koranu. Od młodości cechował go poetycki umysł i predyspozycje do pompatycznego, proroczego stylu mowy. Jego charakter w dużej mierze wydawał się łagodny i szczerzy. On pozyskiwał niezachwianą lojalność swych najbliższych towarzyszy na całe życie. Lata podróży Mahometa na liczne sposoby okazały się przygotowaniem do jego przyszłego dzieła. Życie z orszakami wielbłądów na starych handlowych szlakach przyniosło mu znajomość wielu niebezpieczeństw i trudności i rozwinęło w nim stanowczość, pomysłowość i odwagę. Jego bystry umysł i spostrzegawcze oczy bez wątpienia wyciągały wiele wniosków z mocnych i słabych stron kultur i religii, z którymi się stykał. W swych podróżach docierał zarówno do zacofanych jak i postępowych narodów wśród Żydów, chrześcijan, Zoroastrian i pogan.

Humanitarne tendencje w naukach Mahometa i jego wpływ na „towarzyszy”, w połączeniu z cechami mistycznymi, nie tylko wzbudziły w nim pragnienie reform, lecz doprowadziły go do poszukiwania reform religijnych jako zasadniczych w dotarciu do sedna problemów, z którymi się stykał i które uważał za degradujące porządek świata. Zatem nie dziwi fakt, że w późniejszych latach jego pragnienie reform spotęgowało się i 13 lat po zawarciu pierwszego małżeństwa, podjął brzemiennie w skutki kroki, które doprowadziły go do wybitnej pozycji nauczyciela religijnego o ogólnoświatowym i historycznym wpływie.

W wieku 38 lat Mahomet zaczął zamykać się w sobie w nastroju głębokiej kontemplacji i umartwiania się. Przez dwa lata cyklicznie udawał się do groty na górze Hira, około 5 km drogi od Taifu. Tam, opanowany przez wielkie emocje, twierdził, że otrzymywał objawienia od Boga, za pośrednictwem anioła Gabriela (sura 2:91,92; 81:19-21; 64:4). Na początku nie zwierzał się z tego nikomu, za wyjątkiem Kadiji, członków rodziny i swego przyjaciela, Abu Bekra. Mahomet zaczyna uważać się za reformatora swego ludu w stylu Zaida, poszukując wyższych form czci i reform złych warunków społecznych i religijnych. Jednakże w wieku 40 lat Mahomet wystąpił z oświadczeniem, że jest prorokiem Boga, wysłanym do Haszymidów w celu ich oczyszczenia.

Przez następne trzy lata, w miarę jak „objawienia” postępowały, wieść się rozchodziła i zanim skończył 44 lata miał 40 zwolenników, głównie wśród biedniejszych ludzi.

Mahomet wypowiadał krótkie, rymujące się zdania, zapisywane przez jego piśmiennych słuchaczy lub zapamiętywane przez innych. Takie zapisy były dokonywane aż do jego śmierci, na tym co słuchacze mieli pod ręką – na liściu palmy, kawałku skóry, kamieniu lub ostrzem na łopacie z wielbłąda – i zbierane oraz przechowywane przez jego żony. Później opracowano je, razem ze słownymi relacjami jego „towarzyszy”, w sury (rozdziały) Koranu. Niektórzy twierdzili, że Mahomet prawdopodobnie był epileptykiem. Te opisy wskazują na jakiś anormalny stan psychiczny w czasie objawień, lecz nie na poważne schorzenie.

Patrząc na wczesne lata w Mekce, chrześcijanin nie powinien bardzo obwiniać Mahometa, który publicznie sprzeciwiał się hazardowi, nadużywaniu alkoholu, lichwiarstwu, bałwochwalstwu, przesądom i niemoralności, a przestrzegał pobożności i uczył wiary we wszechpotężnego, wszechmądręgo, wiecznego, zupełnego i sprawiedliwego, a jednak miłosiernego Boga. Wydaje się, iż w latach kształtowania jego osobowości niewiele uwagi zwracał na Kaabę, lecz patrzył raczej na Jeruzalem. W wieku 44 lat (w 613 r.) Mahomet publicznie ogłosił wszystkim mieszkańcom Mekki, że jest prorokiem posłanym przez Boga w celu zreformowania ich religii i położenia kresu bałwochwalstwu. Jego przesłanie było „obce” dla tradycyjnie myślących mekkańczyków; wielu obawiało się skutku jego głoszenia na ich moralną rozwiązłość. Oni drwili z niego i uważali jego niejasne wypowiedzi za labirynt lunatyka. Dla fanatycznych bałwochwalców ta nowa doktryna była kompletnie wywrotowa i nie nadawała się do przyjęcia. Prześladowania i kpiny narastały do czasu, gdy nowo nawróceni wyemigrowali, ze względów bezpieczeństwa, do Abisynii, Jemenu i Jatrib. Lecz skutkiem tego było reklamowanie nowej wiary na szerszym terytorium.

Żydzi z Jatrib, po wielu latach niewoli, odzyskali wówczas wiele cywilnych swobód dzięki zwycięstwu w walce z ich arabskim ciemiężycielem. Arabscy mieszkańcy tego miasta, którzy przyzwyczaili się do Żydów płaczących, by przyszedł Mesjasz i uwolnił ich z mocy ich wrogów,

rozważali w przyjętych przez siebie przesądach nad mocą izraelskiego Boga. Tak więc muzulmańscy uciekinierzy z Mekki pojawili się jako misjonarze starej Abrahamowej, monoteistycznej wiary w nowej fazie. Niektórzy w Jatrib zostali nawróceni na Islam, a dużo więcej było życzliwie usposobionych wobec przybyszów.

Sam Mahomet uciekł do Taifu, gdzie pozyskał kilku nawróconych i wywierał głęboki wpływ na ludzi z karawan, którzy byli znani jako roznosiciele wieści i sława o Mahomecie rozeszła się na kraje arabskie, a nawet wiele dalej.

Dla wrażliwego Mahometa złe traktowanie, z jakim się spotkał, stało się katalizatorem, gdyż w jego kontemplacyjnym odosobnieniu krystalizowało w nim poczucie celu oraz przeznaczenia i to doprowadziło go do konfrontacji ze swymi prześladowcami. Po pewnym czasie powrócił do Mekki z tym samym przesłaniem. Furia Mekkańczyków była tak wielka, że Mahomet uciekł z życiem do Jatrib, gdzie zapewniono mu przyjacielskie przyjęcie.

UCIECZKA MAHOMETA

Ucieczka Mahometa, czyli Hidzra (*oddzielenie*), rozpoczęła się 16 lipca 622 roku, znacząc czas od którego jest liczona cała muzulmańska chronologia. Zaczynając od tamtego czasu i przyjmując długość roku za 354 dni – to 100 lat słonecznych równa się około 103 lat mahometańskich. Rok 2007 jest w islamie rokiem 1428. Mahomet został z uznaniem przyjęty w Medynie. Ponad 100 nawróconych rodzin szło przed nim, a wielu innych zostało nawróconych w czasie pielgrzymki do Kaaby.

Jatrib było nękane konfliktami społecznymi i Arabowie odczuli ulgę, że znaleźli kogoś, kto mógł ich zjednoczyć. Ponadto, wielu obawiało się, że przychodząc z imionami żydowskich proroków na ustach, mógłby być przyjęty przez Żydów za Mesjasza. Z początku Żydzi odczuli ulgę, że znaleźli Arabów zgadzających się z nimi co do jedności Boga i posłania przez Boga żydowskich Proroków. Nawet chrześcijanie byli pocieszeni przez niemalże nacechowany ciężą szacunek Mahometa dla Jezusa, jako „posłanego” przez Boga.

Mahomet szybko stał się przywódcą, prawodawcą i sędzią w mieście, wspierany przez dwa potężne plemiona. Jatrib stało się „Medinet-al-Nabi” (*miastem proroka*) i od tej pory jest znane

pod tą nazwą. W tym czasie w Medynie zostały wsiane nasiona imperium.

ZAŁOŻENIE ISLAMU

Mahomet uważał siebie za sumę i pieczęć wszystkich poprzednich żydowskich proroków i Jezusa. Jego powierzchowna znajomość Judaizmu pobudziła jego wyobraźnię, lecz żadnym sposobem nie mogło to zastąpić głębokiej analizy żydowskiej Biblii i tradycji, która była wymagana, by uzyskać posłuch tej społeczności. Wczesne nadzieje Mahometa i Żydów z Medyny zostały pogrzebane, gdy oni całkowicie odrzucili go jako „ich” proroka od Boga. Entuzjastyczne przyjęcie ustąpiło miejsca separacji i w następstwie tego zgorzkniały Mahomet sformułował prawa, które degradowały „Lud Księgi” (sura 3:62-64, itd.), Żydów lub chrześcijan, jako obywatele drugiej kategorii – i taka sytuacja pozostaje w Islamie do dzisiaj.

Wtedy Mahomet skierował swą uwagę na lokalne podboje. Aprobowanie i zachęcanie do walki z przeciwnikami cielesną bronią było stanowczym krokiem, spowodowanym prawdopodobnie przez jego błędne rozumowanie, że był to jedyny sposób zapewnienia środków do życia dla nowo powstałej społeczności.

Uciskanie Żydów i liczne walki z mekkańczykami spowodowały dalszą izolację wyznawców nowej religii. Mahomet z grupą skazanych na wygnanie towarzyszy i grasującą hordą bandytów zaczął rabować w lasach i regionach górskich oraz okradać karawany, nawet w miejscach zakazanych. Ponieważ każdy poważny człowiek nie wierzy, aby takie postępowanie mogło wzbudzić entuzjazm zwolenników, Mahomet zapobiegł temu przez ogłoszenie „objawienia”, które usprawiedliwiała jego sposób działania. Ostatecznie jego wątpliwy sukces doprowadził do powiększenia jego szeregów o lokalnych członków plemienia skorych do gromadzenia łupów.

To właśnie w tym czasie i z powodu żydowskich drwin, nagle „objawienie” nakazywało Mahometowi odwrócenie się tyłem, kiedy modlił się w kierunku żydowskiego „Kiblah” (*modlitwa w kierunku wschodnim*), Jeruzalemu, tak by zwrócić się twarzą do Kaaby. On ustanowił nowe święto, w dziewiątym miesiącu, Ramadan, aby zastąpić Dzień Pojednania. Ustanowiono całowanie Czarnego Kamienia w Kaabie. Ramadan i pewne jego obowiązki i ceremonie by-

ły zlepkiem starych zwyczajów arabskich, przydatnych aspektów judaizmu i potrzeb bandyckiego życia.

WALKA W BADR I WYZWANIE RZUCONE MOCARSTWOM

Brzezienna w skutki walka przeciwko mekkańskiej armii została stoczona w 624 roku w Badr, 180 mil na północ od Mekki. Około 300 muzułmanów powstało przeciw 600 do 1000 mekkańczykom. Okazuje się, iż zdecydowano, że bitwa zostanie rozstrzygnięta przez osobistą walkę pomiędzy trzema obrońcami z każdej strony. Cała trójka mekkańczyków została zabita. Mekkańska armia uciekła, a Mahomet ogłosił zwycięstwo dzięki Boskiej pomocy. Dla niego klęska mekkańczyków zatwierdziła politykę *dżihadu* (świętej wojny) przeciw niewiernym (niemuzułmanom) jako z Boskiego upoważnienia. Muzułmanom, którzy zginęli w walce, obiecywano przyszłe życie z ziemskimi przyjemnościami (takimi jak ciemnonokie kobiety) w Ogrodzie Rozkoszy Allacha, w stanie obrazowo opisywanym słowami, by pobudzić Arabów do fanatycznej radości w walce dla Mahometa.

Jednakże później mekkańczycy całkowicie rozgromili Mahometa i jego naśladowców, ciężko go raniąc. Potem szeregi muzułmanów powiększały się o wielu wojowniczych awanturników. Później nadeszło pięć lat plądrowania bogatych żydowskich kolonii i zawzięta walka z Mekką. Akty zdrady, zabójstwa, tortury, publiczne egzekucje, akty osobistej zemsty i wielki rozlew krwi. Arabia, a szczególnie Hijaz na wybrzeżu Morza Czerwonego, tonęły w anarchii i zniszczeniu.

Ostatecznie Mahomet z 10 000 ludzi wkroczył do Mekki. Miasto poddało się, a Mahomet jako społecznego, religijnego i wojskowego przywódcę, uznano za pana nad całą Arabią. Po swym triumfalnym wjeździe do Mekki w 630 roku, kazał zniszczyć 360 bożków z Kaaby (lecz nie Czarny Kamień). Ta polityka pozyskała dla islamu wielu chrześcijan sprzeciwiających się czci obrazów i niektórych Żydów, którzy tęsknili do uwolnienia od osaczających wpływów popularynych pogańskich praktyk.

Jeszcze przed dojściem do władzy w Arabii, Mahomet rozesłał listy do władców krajów otaczających Arabię, zachęcając królów i lud do nawrócenia się na Islam. Jego list do Herakliusza, chrześcijańskiego cesarza Bizancjum, który rzą-

dził od Konstantynopola, podaje co następuje, według Ibn Abbasa:

LIST MAHOMETA DO HERAKLIUSZA

„W imieniu Dobroczyнного, Miłosiernego Allacha. Od Mahometa, sługi Allacha i jego Poślańca, do Herakliusza, Wodza Cesarstwa Rzymskiego. Pokój niech będzie z tym, który idzie za poradą. Zaproszeniem zachęcam cię do Islamu. Stań się muzułmaninem, a będziesz miał pokój – Allach udzieli ci podwójnej nagrody; lecz jeśli odwrócisz się od islamu, będzie na tobie grzech twoich poddanych. O, naśladowcy Księgi! Skorzystajcie z godziwej propozycji dotyczącej nas i was, abyśmy nie służyli nikomu tylko Allachowi i nie łączyli się z nikim innym prócz Niego i aby niektórzy z nas nie przyjmowali za swych panów nikogo poza Allachem; lecz jeśli się nawrócą, wtedy powiedzą: Nieśmy świadectwo, że jesteśmy muzułmanami” (Bukhari, księga 1, rozdz. 1). Herakliusz odpowiedział dyplomatycznie, a Król Etiopii sprzyjał nawróceniu, lecz perski monarcha, Chozrasz II, był oburzony.

„Wypowiedzi” Mahometa były szybko zapamiętywane lub przechowywane w formie pisemnej. Wcześniejsze insynuacje co do jego zdrowia psychicznego ucichły, gdy osiągnął władzę. Jego „towarzysze” nadali ważność jego wypowiedziom jako istocie Koranu i islamskiej ortodoksji. Wtedy też nastąpił czas teologicznego wyniesienia Medyny, która później miała odegrać decydujące znaczenie. Zatem Hidzra zaczęła tworzyć nową, zupełnie niezależną społeczność. Ostatnie czyny Mahometa nacechowały charakter rodzącego się islamskiego imperium. On z jednej strony przygotowywał się do wojny z Syrią, a z drugiej organizował pielgrzymkę do Doliny Mekki i na Górę Arafat, zarządzając dla potomnych ceremonię „Hajj” (*pielgrzymowania*). Islam miał połączyć kościół, państwo i styl życia wszystkich jego naśladowców, w misji nawrócenia świata.

ŚMIERĆ MAHOMETA

Mahomet zmarł w wieku 63 lat, wkrótce po powrocie z Arafat, 8 czerwca 632 roku. Z podupadającymi siłami uczestniczył w publicznych modlitwach, tak długo jak mógł, a potem został zanieiony do swego namiotu i umarł na kolanach Aiszy, swej ulubionej żony, sądzącej, że jego śmierć była spowodowana zatruciem go trzy lata wcześniej przez Zainab, żydowską niewolnicę. Jednak istnieje zgodny pogląd, że Mahomet

umarł w wyniku obciążeń swego urzędu i spadku sił witalnych przez „korzystanie z przyjemności haremu” ze swymi licznymi żonami.

Ali twierdził, że Mahomet nominował go na swego następcę – twierdzenie, które później ujawniło w Islamie pierwszą schizmę. Aisza, córka Abu Bakra, upierała się, że Ali nie był wtedy obecny – lecz dlatego, że jej ojciec miał zastąpić Mahometa, jej dowód nie jest bez podejrzeń. Ona sprzeciwiała się Alemu, aż objął on kalifat w 656 roku, kiedy pozbawił ją wpływu aż do jej śmierci w 677 roku.

Mahomet pozostawił księżęcy harem złożony głównie z kobiet darowanych przez podziwiałe go plemiona oraz córek pokonanych wodzów. To nie musiało oznaczać życia w rozpuście, jak twierdzą niektórzy z jego oponentów religijnych, choć oczywiście kobiety nie były tam jedynie ozdobą. Jego dzieci umarły młodo, za wyjątkiem córki Fatmy, która poślubiła Alego.

SPRZECZNOŚCI W CHARAKTERZE MAHOMETA

Z powodu religijnego i militarnego zagrożenia, jakie islam stanowił dla narodów Europy i Azji przed ich nawróceniem, nie jest prawdopodobne, by historia pozostawiła nas bez bezstronnego opisu Mahometa. Jednak wszystkie one świadczą, że był dziwnym człowiekiem i w wielu przypadkach przeczył sam sobie. On miał żarliwą wiarę w jednego Boga niebios i ziemi, z moralną sumiennością i wielką skłonnością do pompatycznych proroczych wypowiedzi. W wieku bezprawia i bestialskiego okrucieństwa, Mahomet był twórcą pewnych praw, zapewniając ochronę dla kobiet, dzieci, niewolników i zwierząt. Istnieją liczne dowody jego przenikliwości jako sędziego, natomiast jako administrator i mąż stanu połączył razem dzikie, rozproszone plemiona oraz handlujące wspólnoty Arabii i nadał im poczucie narodowej jedności, godności i celu. Niemniej jednak, nie był chętny, by nauki, głoszenie i dobry przykład dokonały tego podboju (ten sam błąd popełnili później chrześcijańscy Krzyżowcy).

W łączności z rozprzestrzenianiem się islamu, obfitowały także opisy o rozlewie krwi i handlu ludźmi. Rzeź całych męskich wspólnot, zniewolenie kobiet i wychowywanie biorących się stąd sierot jako muzułmanów, psuje obraz Mahometa. Mordowanie najważniejszych oponentów i inne takie akty barbarzyństwa opisywane jako

czynione za jego pozwoleniem, sygnalizują, że w późniejszych, burzliwych latach Mahomet nie był zdolny do oczyszczenia się z prymitywnych arabskich wad.

Rozgoryczenie Mahometa w stosunku do Żydów nigdy nie osłabło. Z chrześcijańskich nauk Mahomet był przekonany (Mat. 23:37; Żyd. 11:37, itd.), że Żydzi szukali jego życia, jako proroka posłanego do nich przez Boga. Jednak uznawał ten historyczny naród jako mający szczególne pokrewieństwo z Bogiem (sura 29:45). Inna strona jego ambiwalentnego poglądu na nich jest pokazana w rozdz. 9:29; 3:108 sury oraz w jego traktowaniu dobrze prosperującej żydowskiej kolonii w oazie Khaibar – po pokonaniu ich naliczył rujnujący podatek 50% ze wszystkich ich dochodów, doprowadzając ich do stałej nędzy. Znaczące jest traktowanie przez Mahometa podbitych żydowskich, chrześcijańskich i innych niemuzułmańskich kolonii. On chronił ich przed następnymi atakami – nawet ze strony muzułmanów – lecz wymuszał od nich bardzo wysokie podatki, które służyły do finansowania jego ciągłej ekspansji militarnej. Od podbitych ludów, „Dhimmis” (członków zniesionych religii) wymagano ciężkiej pracy za nędzną zapłatę, wystarczającą na przeżycie, a ich tania praca stała się podstawą narodowej gospodarki, lecz ze znacznymi trudnościami i upokorzeniem dla nich samych. Chociaż nauki Koranu pod panowaniem późniejszych mądrych i umiarkowanych władców pozwalały na znośne życie Żydom, to jednak były one otwarte na interpretację przez późniejszych islamskich fanatyków, takich jak kalif Omar, jako zezwolenie do wyrzędzania wielkich krzywd. To doprowadziło innych do masakry Żydów.

NASTĘPCY MAHOMETA KALIFAT

Mahomet pozostawił nieliczne lub nawet żadne instrukcje co do przywództwa i zarządzania muzułmańską społecznością. Po śmierci Mahometa, na spotkaniu „towarzyszy”, teść Mahometa i jego zażyły przyjaciel, Abu Bakr, został wybrany na przywódcę islamu z tytułem „Kalifat rasul-Allah” (*Następca Boskiego Posłańca*); stąd określenie kalif. Pierwotny, czysto ortodoksyjny kalifat, był skupiony w Medynie, a klasyczny pogląd głosił, że cały islam miał mieć jednego władcę z plemienia Mahometa, Koreiszów. Tytuły sułtana oraz imama zostały wprowadzone później i były używane prawie zamiennie z kalifem, aż

do I Wojny Światowej i przywiązywały wielką wagę do kalifatu.

W 1914 roku Turcja przystąpiła do wojny po stronie Mocarstw Centralnych i starała się wykorzystać wpływ Otomana na islam przez ogłoszenie *dżihadu*, wzywając muzułmanów do walki za kalifat. Lecz to nie wzbudziło poparcia nieotomańskiego islamu. Podzielona lojalność naraziła na cierpienia muzułmanów zamieszkałych w krajach sprzeciwiających się Mocarstwom Centralnym, ujawniając słabość roszczeń Otomana. Klęska militarna Turcji ze stratą terytoriów i wiarygodności oraz porzuceniem islamu w czasie rządów Mustafy Kemala Atatürka, doprowadziła do zniesienia kalifatu przez tureckie Wielkie Zgromadzenie Narodowe w 1924 roku. W 1926 roku, pomimo prób odzyskania panislamskiego przywództwa, Międzynarodowa Konferencja Kalifatu w Kairze wydała oficjalne oświadczenie o wolnym urzędzie, dopóki wszystkie islamskie narody nie ustanowią jednolitej polityki.

CZTERECH POCZĄTKOWYCH KALIFÓW

ABU BAKR, OMAR, OTOMAN I ALI

Abu Bakr (573-634) z plemienia Koreiszów, „towarzysz” Hidżry, na początku był kupcem w Mekce. Po wybraniu go na pierwszego Kalifa w 632 roku, „falszywi prorocy” wznieśli plemienną rewoltę – wydarzenie, które przez ortodoksyjnych muzułmanów było uważane jako *ridda* (*odstępstwo*). Ono zostało energicznie stłumione, a odizolowane społeczności poprzednio obojętne na nauki Mahometa, szybko zostały wciągnięte do owczarni. W ciągu roku Abu Bakr rządził nad całym Półwyspem Arabskim.

Zachowując ambicje Mahometa co do islamskiej ekspansji, wysłano korpus ekspedycyjny przeciw Palestynie i Irakowi, który wykazał słabość dwóch wielkich, rywalizujących ze sobą mocarstw, nieprzygotowanych na taki najazd. Korpus odniósł znaczny sukces. Tak więc Abu Bakr, wierny Mahometowi i islamowi, dostarczył początkowej siły napędowej późniejszym sensacyjnym wydarzeniom. Zanim umarł, mianował na swego następcę Omara, swego długoletniego przyjaciela i doradcę, jednego z „towarzyszy.” Stanowczy władca, urodzony administrator i fanatyczny muzułmanin, Omar, ustanowił prawa dla podbitych terytoriów, gdyż pod jego zdolnym przywództwem Syria, Palestyna, Egipt, Mezopotamia

i części Persji znalazły się pod panowaniem islamu. On przyjął tytuł „Dowódcy wiernych.” Te podboje zapewniły utrzymanie arabskiej armii oraz wzbogaciły Mekkę i Medynę. W 644 roku Omar został zabity (powody nie są znane) przez irackiego robotnika w meczecie w Medynie. Wówczas podszły wiekiem Otoman, jeden z pierwszych muzułmanów i zięć Mahometa, został wyniesiony na kalifat.

Armie pod dowództwem generałów Otomana utrzymywały napięcie na wszystkich frontach, podczas gdy on sam organizował flotę śródziemnomorską, która odebrała Grecji zwierzchnictwo na morzu i doprowadziła do okupacji Cypru. Wydaje się, że on jako pierwszy przedstawił wiarygodny tekst Koranu, przygotowany przez „towarzyszy” w Medynie. Jego kopie zostały rozsyłane do wszystkich głównych miast kontrolowanych przez muzułmanów. Obciążenia z powodu przejścia do mocarstwa wywołały bunty, które wybuchły w Iraku oraz Egipcie i Otoman został zabity w Medynie w 656 roku.

Muzułmanie z Medyny, niezadowoleni ze „słabosci” Otomana, uznali budzącego respekt Alego, kuzyna Mahometa przez Abu Taliba, jego zięcia przez Fatymę i poważanego wojownika, jako następnego kalifa. Aisza, wdowa po Mahomecie, wzbudziła zbrojną opozycję w Basrze, lecz Ali energicznie ją stłumił w 656 roku. Głęboko religijna natura Alego, jego pokrewieństwo z Mahometem i jego roszczenia co do kalifatu po śmierci Mahometa, zapewniły mu miejsce w islamskiej historii. Jego polityka doprowadziła do wewnętrznych walk i podziałów oraz utraty poparcia ze strony muzułmanów w Medynie, gdy przeniósł stolicę do Kufy w Iraku (to później przyczyniło się do spowodowania schizmy Szytów).

Opozycja przeciw Alemu zaczęła narastać, gdy Syria zdobyła panowanie nad Egiptem i napadła na Irak, natomiast jego dawni stronnicy stworzyli pierwszą islamską sektę, Karaitów (*odłączonych*), sprzeciwiając się jego polityce. W 661 Karaita zamordował go w meczecie w Kufie. On stał się charyzmatyczną postacią, która podzieliła islam, ponieważ krótko po tym stronnictwo szytów odrzuciło trzech pierwszych kalifów i przyjęło Alego za jedyne prawdziwego i bezpośredniego następcę Mahometa.

Zatem wpływ Mahometa został zachowany przez tych czterech następców. W ciągu 30 lat

stworzyli oni Imperium Islamskie sięgające od rzeki Hindus na wschodzie do Trypolisu na zachodzie oraz od Morza Kaspijskiego i Gór Kaukazu na północy do afrykańskiej pustyni na południu.

Koran był przestrzegany na długo przed jego spisaniem; on był przekazywany ustnie przez wyszkolonych recytatorów, którzy wraz z „towarzyszami” nadawali mu piętno ortodoksji. Grupy arabskich fanatyków powstawały na nowo zdobywanych terytoriach i bez trudu nawracano tych, którzy wcześniej nie mieli żadnych głębszych przekonań religijnych. Jednakże żydzi, chrześcijanie i zoroastrianie zachowywali swoje wierzenia i w wyniku tego w mniejszym lub większym stopniu cierpieli, zależnie od postawy lokalnego islamskiego władcy.

Efekt wzniesienia się od prymitywnych przesądów, bałwochwalstwa i życia rabujących plemion do życia zgodnego z moralnymi, politycznymi, społecznymi i religijnymi doktrynami islamu, był zaskakujący. Silne arabskie wyzwanie zapewniło niezbędną etos przedsięwzięciom militarnym, obejmującym inwazje i aneksje terytoriów.

Następni kalifowie nie byli „towarzyszami” Mahometa, lecz „naśladowcami” (drugie pokolenie muzułmanów) lub „naśladowcami naśladowców.”

NASTĘPNI KALIFOWIE

KALIFOWIE DYNASTII OMAJADÓW

Dynastia Omajadów była starożytna i arystokratyczna, spokrewniona z kalifatem przez Otomana. Po śmierci Alego, Moawii, głowa dynastii Omajadów i gubernator Syrii przejął władzę i przeniósł stolicę do Damaszku. Po nim panowało 12 kalifów z tej samej dynastii, lecz oni nie odróżniali się w rządzeniu muzułmanami. Rzeczywiste problemy narastały. Pod rządami Abdula Malika (685-705) wprowadzono pewien porządek w burzliwym imperium. Wznowiono walkę przeciwko Bizancjum i w następstwie tego wcześniejszy, lecz krótkotrwały marsz do Atlantyku w 681 roku; armia Egipska zatrzymała się w północno-zachodniej Afryce.

Nowy gubernator Tangeru, Tarik, natarł na Hiszpanię z 7 000 afrykańskich Berberów i 5 000 Arabów. On pokonał króla Wizygotów, Roderyka, i zajął większość Półwyspu Iberyjskiego, włączając Gibraltar (Jabal Tarik). Ten atak

na Europę jest często zwany inwazją Moorisza. Europa była zagrożona, gdy siły islamskie przedostawały się z Hiszpanii do Francji, lecz królowie Franków, szczególnie Karol Martel (Młot) podczas walki pod Poitiers w 732 roku, zatrzymali ich dalszy postęp. Tak zaczęła się historia islamskiej Hiszpanii z jej unikalną kulturą, która trwała do 1492 roku.

Na terytoriach islamskich znowu wybuchła przemoc pomiędzy frakcjami. Jedna po drugiej następowały wojskowe porażki wzdłuż północno-wschodnich granic, a bunty w nowo podbitych indyjskich prowincjach zmusiły do wycofania się. Plemienne rebelie, wrzenia i krwawe walki na wszystkich frontach nadwątlily energię islamu. Marwan II, ostatni z Omajadów, jak i większość z jego rodziny, zginął tragicznie w 750 roku. Następnie pojawiła się dynastia Abbasydów (wywodząca się od wuja Mahometa, Abbasa).

KALIFOWIE DYNASTII ABBASYDÓW

W czasie panowania kalifów dynastii Abbasydów, przeniesiono stolicę do Bagdadu. Armie, skłonne do wewnętrznych walk za czasów Omajadów, zostały szybko przygotowane do obowiązków na różnych frontach. Arabski język i religia zostały zachowane w całym imperium przez 200 lat, po czym język perski stał się językiem kultury. Twierdzenia o ich pochodzeniu jako prawdziwych dziedziców Mahometa były silnie podtrzymywane w obliczu opozycji szyitów, a „Sunna” stała się podstawą, na której powstała kultura Abbasydów.

W bardziej uporządkowanych warunkach i granicach utrwalonych przez traktaty, zaczął się rozwijać handel i przemysł. W Bagdadzie był to świetlany okres rozwoju intelektualnego i materialnego luksusu, który emanował na cały muzułmański świat. Kultury tak różniące się, jak hiszpańska i indyjska, były rozważane przez gorliwych, niecierpliwych uczonych w twórczej wymianie poglądów, która dużo zdziałała dla podniesienia poziomu ośrodków nauczania, administracyjnych i sal dyskusyjnych.

Ówczesna Europa była pogrążona w największych ciemnościach. Święte Cesarstwo Rzymskie było w sporze pomiędzy Papieżem a królem Franków. Europa, która jeszcze nie podniosła się z barbarzyńskiego pustoszenia, jakie ogarnęło Cesarstwo Zachodnie, z trwogą patrzyła na groźne „szpony” islamu, na wscho-

dzie i na zachodzie. Mimo to, wymieniono ambasady pomiędzy Bagdadem i Cesarzem Karolem Wielkim, a chrześcijanom udzielono więcej swobody w odwiedzaniu Jeruzalem. Nauka, która przenikała z powrotem do Europy, skłaniała do powstawania tam nowych, pełnych entuzjazmu szkół z nowym intelektualizmem, który mieszał się z ich religijnymi dogmatami, inicjując powolny rozwój średniowiecznego scholastycznego nauczania.

Jednak w tym czasie szczyt islamskiej świetności już przeminął; odżyła stara wrogość. Wybuchaly lokalne bunty, a wodzowie zdobyli pewną miarę niezależności. Sam Bagdad popadł w stan bliski anarchii. Szyici zyskali poparcie, a dynastia Abbasydów zaczęła upadać. Egipt i Hiszpania rozstrzygały swoją historię niemalże niezależnie. Palestyna stała się oddzielną kwestią, gdy w 1099 roku Krzyżowcy z Europy zdobyli Jerozolimę i mieli ją w posiadaniu, aż wielki islamski wódz, Saladyn, zakończył ich okupację w 1187 roku. Najazdy Mongołów w 1220 roku, pod dowództwem Dżingis Chana, rozpoczęły historyczną dewastację północnej i wschodniej Persji. Tak jak Attyła, król Hunów był „biczem od Boga” dla chrześcijańskiej Europy, tak Dżingis Chan był uważany przez wielu za Boską karę dla niebdałego islamskiego pokolenia.

Czterdzieści lat później sam Bagdad został zaatakowany i złupiony przez Mongołów pod wodzą Hulagu, wnuka Dżingis Chana. Ostatni kalif Bagdadu, Al-Mustasim, został śmiertelnie pobity w 1258 roku. W tym czasie mame-lucy, wcześniejsi niewolnicy znad Morza Czarne-go, przechwycili władzę w Egipcie i wzmocnili na czas swe panowanie, by stawić opór Mongołom napierającym od południa. W Persji po trzech pokoleniach przywrócono islam, nie w wyniku podbojów, lecz przez nawrócenie, ponieważ mongolski Gajan (1295-1304), porzucił buddyzm by stać się muzułmaninem.

Mongolski ucisk ze strony Azji został wznowiony, gdy pokonujący wszystkich Tamerlan (Timur Chromy), po podbojach Azji, zawrócił z Samarkandy, by podbić wszystkie wschodnie islamskie ziemie na południe od Syrii. On był „dobrym muzułmaninem” i faworyzował porządki mistycznego Safiego w Persji.

Przez wielkie centralne lądy Azji od Morza Chińskiego do krańców Europy zachodniej

i w kierunku południowym do Morza Timurskiego na wschodzie i granic Egiptu na zachodzie, nie słabł zapał islamu. Dzięki misjonarskiej gorliwości handlarzy i podróżników on rozprzestrzenił się pod panowaniem tolerancyjnych religijnie Chanów, przed Tamerlanem. Gdziekolwiek wznoszono dziewięcioogoniasty sztandar Mongołów, tak daleko jak w północnych Chinach, Indonezji a stamtąd do Filipin, islam zdobywał nowych nawróconych. Z nadejściem Tamerlana nastąpił kres tolerancji dla działalności misyjnej chrześcijan i naśladowców innych religii, pozostawiając wolne pole dla islamu.

TURCY OSMAŃSCY

Turcy osmańscy wchodzący w skład tradycyjnych, walczących ludów islamu, zaatakowali i osiedlili się w Anatolii (Azja Mniejsza), kiedy Hulagu ustanowił Ilkanat w Persji. Pod wodzą Osmana I, siły tureckie najechały i zajęły terytoria na północ i południe od Morza Marmara, które łączy Morze Czarne z Morzem Egejskim. W 1453 roku został zajęty Konstantynopol. Po 1000 latach świetności i władzy jako rzymska, chrześcijańska i zachodnia placówka na wschodzie, stał się miejscem osmańskiej, islamskiej i orientalnej ekspansji na zachód. Sto lat później Imperium Osmańskie sięgało do krajów bałkańskich, od brzegów wschodniego Adriatyku przez Góry Karpaty do północnych brzegów Morza Czarnego, niczym zmora dla chrześcijańskiej Europy przez wieki. W 1529 roku Marcin Luter wydał pamflet „Na wojnę z Turkami”, w którym nakłaniał cesarza do wyruszenia na wojnę przeciwko nim, a później ogłosił, że islamskie wtargnięcie jest wypełnieniem prorocत्व z Ezechiela i Objawienia (Gog i Magog) o ukaraniu skorumpowanego chrześcijaństwa.

Imperium Osmańskie ogarnęło głównie kraje leżące nad Morzem Śródziemnym, prawie do Gibraltaru, następnie sięgnęło niżej przez Mezopotamię do Zatoki Perskiej, a do końca XVII wieku aż do Hijazu i Jemenu, gdzie islam zaczął być przyjmowany. Jednak w tym czasie nadszedł upadek islamu z powodu nepotyzmu, korupcji urzędników, trudności ekonomicznych, wewnętrznych buntów i oporu wobec zmian ze strony dynastycznych władców. W XVIII wieku nastąpiły militarne klęski, w wyniku których podczas I Wojny Światowej mocarstwo rozpadło się.

W czasie I Wojny Światowej armia brytyjska wysunęła się naprzód przez dokonanie lądowań w cieśninie Dardanele w 1915 roku, a w 1916 roku dotarła aż do doliny Eufratu. Jednak jej działania w propagowaniu niezadowolenia wśród islamskich Arabów okazały się skuteczne w południowej Palestynie i w 1917 roku generał Allenby wyruszył z Egiptu i zajął Jerozolimę, natomiast generał Maude odniósł sukces w Mezopotamii.

W powojennym porządku Turcja straciła swoje imperium, dostała się pod rządy Mustafy Kemala Atatürka, który zerwał, porzucił lub zniszczył stare islamskie tradycje i zniósł kalifat. Powstało kilka państw arabskich.

MOGOŁOWIE W INDIACH

Wczesny wpływ arabskich władców i muzułmańskich misjonarzy wśród Hindusów w północno-zachodnich Indiach, został osłabiony przez spory pomiędzy sunnitami i muzułmańskimi szyitami oraz bunt Hindusów. Te terytoria były potem plądrowane przez kolejne fale Mongołów, a arabski handel morski był zagrożony ze strony Portugalczyków pod rządami Albuquerka na początku XVI wieku.

Baber, z linii Tamerlana, zignorował całą opozycję i ustanowił Imperium Mogołów (Mongołów) w większej części Indii. Jego wnuczek, Akbar, ogłoszony jako cesarz w wieku 13 lat, w 1556 roku stał się najbogatszym, najbardziej wpływowym monarchą na świecie, pomimo rozłamu pomiędzy muzułmanami a rodowitymi Hindusami.

Ponieważ kultura islamska została nałożona na stare hinduskie dziedzictwo literackie, artystyczne, religijne i obyczajowe, ona została zmodyfikowana do wyjątkowej i wyróżniającej się formy. Do dzisiejszego dnia ona istnieje w Indiach jako spuścizna dawnej islamskiej chwały. Meczety i minarety świadczą o tamtym czasie, podczas gdy Taj Mahal w Agrze, pozostaje pomnikiem zdolności człowieka do wyrażania swych wyższych aspiracji w kamieniu.

ciąg dalszy w następnym numerze

BS '07, 50-58

KWESTIA ŻYDOWSKA

„I polegną od ostrza miecza, i zapędzeni będą w niewolę między wszystkie narody, i będzie Jeruzalem deptane od pogan, aż się wypełnią czasy pogan” – Łuk. 21:24.

PRZYGOTOWANIA DO PANOWANIA CHRYSYTA

kontynuacja z poprzedniego numeru...

KTOŚ może powiedzieć, że znowu widzimy Żydów z powrotem w Jerozolimie, po ich nieobecności trwającej przez ponad XVIII stuleci od czasu ich wypędzenia w 70 roku, mieszkających bardzo niepewnie wśród swych sąsiadów, arabskich sąsiadów. Ich egzystencja jest zagrożona nie tylko z Jerozolimie, lecz w Palestynie jako całości. Co to proroctwo znaczy? W odpowiedzi na to pytamy: jak myślicie, co nasz Pan miał na myśli, gdy powiedział, że Jeruzalem będzie deptane przez pogan, aż się wypełnią Czasy Pogan? Czy uważacie, że chodzenie po kamieniach i ulicach Jerozolimy było tym deptaniem Jerozolimy wzmiankowanym przez naszego Pana? Jeśli tak uważacie, to myślicie bardzo nierozsądnie. Jeruzalem reprezentuje żydowskie państwo, rząd, instytucję i naród. Już wówczas, gdy nasz Pan wypowiedział te słowa, Żydzi od kilku wieków byli podporządkowani innym narodom – w istocie rzeczy znajdowali się wtedy pod rzymskim jarzmem; i oni mieli być pod panowaniem tych pogańskich rządów „aż się wypełnią czasy Pogan.”

POCIESZAJCIE MÓJ LUD

Stopniowo naród izraelski wychodzi ze swego stanu podporządkowania innym i prześladowania przez ponad XVIII stuleci. Nadszedł czas, w którym posłannictwo było i wciąż jest im głoszone, jak zapisane u Izajasza 40:1,2: „Cieszcie, cieszcie lud mój! Mówi Bóg wasz. Mówcie do serca Jeruzalemu: ogłaszajcie mu, że się już dopełnił czas postanowiony jego, że jest odpuszczona nieprawość jego, i że wziął z ręki PAŃSKIEJ w dwójnasób za wszystkie grzechy swoje.” To proroctwo zostało wypełnione w 1878 roku, jak zostało wskazane w Tomach Wykładów Pisma Świętego i od tego czasu gwiazda Judaizmu wznosi się; od tego czasu Żydom powodzi się coraz lepiej, jak sami to sobie uświadamiają. Nigdzie nie prosperowali tak dobrze jak w Stanach Zjednoczonych, gdzie otrzymali największe błogosławieństwa; natomiast w Rosji i w Niemczech byli ciężko prześladowani, a w przyszłości nastąpi atak na ich narodową egzystencję, który w Biblii jest określony jako ucisk Jakuba.

Warszawskie getto

JEROZOLIMA NIE BĘDZIE JUŻ UJARZMIONA

Deptanie Żydów zmniejszyło się. Na całym świecie Żydzi są teraz wolni – nawet w Rosji. Wierzymy, że deptanie Jerozolimy ustaje po części dlatego, że czas na zniewolenie Izraela przez pogan w dużej mierze dobiegł końca.

Od 1948 roku Żydzi mają uznany i ustanowiony narodowy rząd w Palestynie. Rząd turecki dawno temu rzekł się panowania nad nimi. Naszym żydowskim przyjaciółom ogłaszamy, że czas ich niełaski i Czasy Pogan przeminęły, kończąc tym samym poddaństwo ludu Bożego poganom. Wiele lat temu zwróciliśmy ich uwagę na fakt, że czasy pogan na stałe przeminęły. To posłannictwo wydrukowane w językach jidysz i niemieckim, rozeszło się do różnych krajów świata, w których mieszkają Żydzi. Ono przyniosło im pokój, opowiadając im o ich przywróceniu do łaski i wskazując, że ten czas już nadszedł. Jakim błogosławieństwem było dla nich, gdy przybyli i wzięli w posiadanie ziemię, proroczo zapewnioną jako ich własność. Mogliśmy im powiedzieć, że Czasy Pogan przeminęły i Narody Zjednoczone przydzieliły im niewielką część Palestyny (wielkości stanu New Jersey) jako ich własny dom. Nie wiemy, kiedy wezmą w posiadanie całą Palestynę, lecz zgodnie z Boską obietnicą, ona stanie się ich własnością w Boskim słusznym czasie.

OCZEKIWANIA KOŚCIOŁA

‘Ktoś może zapytać, że ponieważ wypełnianie się różnych proroctw czasowych pokazuje, iż Boskie metody działania wydają się powolne, to może się zdarzyć, że ziemską część Królestwa nie zostanie ustanowiona jeszcze przez wiele lat. Nasza odpowiedź brzmi: nie jesteśmy prorokiem; jedynie wierzymy, że doszliśmy do punktu, w którym „znaki czasów” wskazują, że czas wielkiego ucisku może niedługo osiągnąć punkt kulminacyjny i może nastąpić ucisk Jakuba. Jeśli Pan ma dla nas tutaj jeszcze pewien czas, zanim rozpocznie się Restytucja i zostanie otwarta „droga święta”, będziemy bardzo zadowoleni, iż możemy być tutaj oczekując inauguracji Nowego Przymierza i błogosławieństw Kró-

lestwa. Odczuwamy pewność, że wszystkie prawdziwie poświęcone dzieci Boże również będą zadowolone, że mogą żyć podczas przygotowań do tego wydarzenia.

Nic nie powinno nas skłonić do rozstania się z tą znajomością Boga i Jego Planu, którą obecnie się cieszymy. We wszystkich częściach świata, w których lud Pański wydaje się być szczęśliwy, nie ma jakiegoś szczególnego piękna na zewnątrz, lecz Światło tkwi wewnątrz, jest to Światło Znajomości chwały Bożej, Światło Znajomości Boskiej Prawdy w naszych sercach. Światło świecące przez te ziemskie naczynia pociesza i rozwesela serca. Nie możemy sobie wyobrazić niczego lepszego. Jak mówi poeta: „Ono zaspokaja moje pragnienia, jak nic innego.” Jesteśmy szczęśliwi, że możemy współdziałać z Bogiem; wkrótce będziemy Jego współpracownikami w Królestwie.

PAŃSKIE OBIETNICE

Spójrzmy wstecz i zauważmy jak Pańskie obietnice wypełniały się podczas Żniwa Wieku Ewangelii i że, jak Pan powiedział, był to błogosławiony czas odświeżenia

Prawdy, powiadomienia wiernych stróżów, którzy wówczas żyli i byli odbiorcami posłannictwa prorocstwa Daniela. Posłuchajmy słów Proroka odnoszących się do czasu od 1874 roku i zauważmy jak wypełniło się jego prorocstwo: „Błogosławiony, kto doczeka a dojdzie do tysiąca trzystu trzydziestu i pięciu dni” – błogosławieni są ci, którzy żyją od 1874 roku (Dan. 12:12).

„Błogosławiony, kto doczeka a dojdzie do tysiąca trzystu trzydziestu i pięciu dni” – błogosławieni są ci, którzy żyją od 1874 roku (Dan. 12:12).

Jakie błogosławieństwa otrzymaliśmy? Dokładnie tak jak mówi Biblia, tak jest. Ci, którzy otwierają swe serca dla Pana, dostrzegają, że On nie tylko przychodzi i ucztuje z nimi, lecz że staje się ich sługą, pociesza ich i służy im „pokarmem na czas słuszny” (Mat. 24:45). Ten pokarm stanowią wszystkie te błogosławione prawdy, którymi karmimy się od czasu, gdy weszliśmy do światła Teraźniejszej Prawdy. To dowodzi, że ten Boski Plan Wieków nie pochodzi od żadnej ludzkiej istoty ani nie jest ludzkim planem czy programem; ponieważ żadna ludzka istota nie jest zdolna do wydobycia takich wspaniałych prawd ze Słowa Bożego.

Patrząc wstecz na minionych XVIII stuleci bezowocnych wysiłków zdolnych, dobrych mężczyzn i kobiet do wyprowadzenia logicznych i harmonijnych nauk z Biblii, nie znajdujemy nic satysfakcjonującego. Przeciwnie,

wstydzimy się z powodu wszystkich wierzeń przeszłości. Nawet te z ostatniego stulecia nie zadowalają niczyich pragnień. Ci, którzy są płatnymi kaznodziejami, są zawstyżeni tymi naukami i tuszują to, jak tylko jest możliwe. Nasz Pan powiedział, że w czasie Swjej drugiej obecności On będzie podawał zarówno „stare i nowe rzeczy” i tak jest. Naszej uwadze są poddawane nie tylko nowe rzeczy związane z chwałą zbliżającego się Królestwa i pracą przez całe tysiąc lat panowania Chrystusa, lecz także stare rzeczy stają się nam wyraźniejsze, lepiej oświetlone. Wśród nich jest doktryna o Usprawiedliwieniu przez Wiarę, o której Brat Luter głosił kilka wieków temu i która, jak myśleliśmy, została właściwie zdefiniowana i dokładnie rozumiana. Teraz dostrzegamy, że w ogóle nie rozumieliśmy Usprawiedliwienia przez Wiarę. Dobrzy ludzie głosili również o Uświęceniu. Kiedy doszliśmy do biblijnego zrozumienia tematu Uświęcenia, to wszystko co wiedzieliśmy przedtem, wydało się nam dziecinne i sprzeczne. Jak piękne i harmonijne stały się te doktryny! Następnie pojawiły się typy 3 Mojżeszowej, które przedstawiają wszystkie wspaniałe cechy Boskiego Planu. Te wszystkie znane nam tematy, obecnie świecące jako nowe, zostały podane przez naszego wielkiego Mistrza, który dokonuje usługiwania, który podaje „pokarm na czas słuszny”, zarówno „stare i nowe rzeczy.”

Weźmy pod uwagę doktrynę o Chrzcie, która była głoszona we wszystkich tych przeszłych wiekach. Obecnie odkrywamy, że to czego o niej nie wiedzieliśmy, wypełnia całe tomy. Kiedy zrozumieliśmy temat Chrztu, dostrzegamy, że jest on piękny, wspaniały! Nigdy nie przypuszczaliśmy, że on ma tak wielkie znaczenie. Powodem tego całego wzrostu wiedzy jest fakt, że żyjemy w tym błogosławionym czasie wspomnianym przez Proroka Daniela: „Błogosławiony, kto doczeka a dojdzie do tysiąca trzystu trzydziestu i pięciu dni” (Dan. 12:11,12). Innymi słowy, jak już było wspomniane, ci z ludu Bożego, którzy żyją od zakończenia się tych 1335 symbolicznych dni, są błogosławieni dalszymi objawieniami świeckiej i religijnej Prawdy (539 + 1335=1874; *Przyjdź Królestwo Twoje*, s.82-90, nowe wydanie). Ten postęp w wiedzy błogosławi wszelkie cechy ludzkich usiłowań nie tylko w sferze religijnej, tak że on oddziaływa na wszystkich obecnie żyjących. Żyjemy w czasie, w którym Bóg wylewa na nasze serca i umysły – najważniejszy aspekt instrukcji – duchowe zastosowanie tej radości, pokoju i błogosławieństwa wspomnianego przez Proroka; lecz to nie stało się w jednej godzinie, w jednym dniu czy roku. To jest stopniowe odsłanianie Boskiej Prawdy. Ten promień światła Boskiej Prawdy świeci coraz mocniej, w miarę jak przybliżamy się do Tysiącletniego Królestwa (Przyp. 4:18).

BS '07, 59-58

TRZECI DZIEŃ, CZYLI EPOKA

„I rzekł Bóg: Niech się zbiorą wody, które są pod niebem, na jedno miejsce, a niech się okaże miejsce suche; i stało się tak. I nazwał Bóg suche miejsce ziemią, a zebranie wód nazwał morzem.” – Księga Rodzaju 1:9,10.

Piękna prostota tego wyrażenia może prowadzić nas do błędnego rozumowania, że gromadzenie wód oceanów i wypiętrzanie się pasm górskich było nadprzyrodzonym dziełem. Jednak Boskie działania, choć wszystkie są wielkie i wspaniałe, są zwykle dokonywane rozsądnymi metodami, określanymi jako „prawa natury”, a te prawa natury muszą być wyznaczone przez Boga natury.

Kosmogoniczna teoria pierścieni głosi, że kilka z nich skondensowało się nad Ziemią podczas Trzeciego Dnia Epokowego i że zgodnie z Boskim zamiarem, one wywierały na skorupę ziemską tak wielki nacisk, iż wytworzyły się na niej wypukłości i wgłębienia. Obszary depresji stały się łożyskami oceanów, natomiast wypiętrzenia stały się łańcuchami górskimi. Tym sposobem dzieło Trzeciego Dnia zostało dokonane. Wody zostały zebrane do mórz i oceanów; wyniesiony suchy ląd zaczął się stopniowo osuszać w przygotowaniu do rozpoczęcia wegetacji. To osuszenie z pewnością wymagało długiego czasu – 1 Moj. 1:9,10.

Nie powinniśmy przypuszczać, że wszystkie znane nam obecnie kontynenty wyłoniły się w Trzecim Dniu Epokowym. Jest bardzo prawdopodobne, że kontynent amerykański wyłonił się o wiele później niż Europa, Azja i Afryka. Trzęsienia ziemi już w naszych czasach zmieniały powierzchnię lądów. One udzielają nam realnego wyobrażenia o tym, jak został wykonany Boski rozkaz w Trzecim Dniu, jako przygotowanie ziemi do procesów wegetacji.

Odpowiednio do tego czytamy dalej: „I zrodziła ziemia trawę, ziele wydające nasienie, według rodzaju swego i drzewo czyniące owoc.” Można powiedzieć, że wegetacja *rozpoczęła się* w Trzecim, czyli Karbońskim Okresie, lecz nie osiągnęła swej pełni aż do czasu, gdy do ziemi przedostało się światło słoneczne. Istnieją pewne gatunki traw i inne rośliny, które najlepiej rozwijają się w miejscach zacienionych.

PYTANIA DO LEKCJI 4

1. Jakie dzieło zostało dokonane podczas Trzeciego Dnia?
2. Czy były to nadprzyrodzone działania? Akapit 2
3. Kto wyznacza prawa natury?
4. Wyjaśnij teorię Kosmogonii. Akapit 3, Patrz Encyklopedia.
5. Czy wszystkie kontynenty wyłoniły się w tym samym czasie? Akapit 4
6. Czy mamy jakieś współczesne, fizyczne dowody na to, że one nie powstały w tym samym czasie?
7. Co powoduje zmiany w powierzchni lądu? Akapit 4
8. Kiedy rozpoczęła się wegetacja? 1 Moj. 1:11,12
9. Kiedy osiągnęła pełnię rozwoju? Dlaczego nie wcześniej? Akapit 5
10. Co jest określane przez Okres Karboński? Patrz Encyklopedia.
11. Czy pewne gatunki roślin rozwijają się w cieniu?

Wybrzeże Islandii

Wielki Kanion

„Tak, ‘Bóg widział, że to było dobre.’ Praca została dobrze wykonana. Morza i kontynenty pozostają na swoich miejscach. Jest to dobre dla nich wszystkich; dobre dla mieszkańców lądu, dla żeglarzy na pełnym morzu i dla mieszkańców oceanu. Dzieło to chwali Pana. O tak, wszystkie Boskie dzieła wielbią Go. Także i my chwalimy Pana, jedyne, który czyni cuda, którego imię jest święte i godne czci!” – Paul S. L. Johnson, Epifaniczne Wykłady Pisma Świętego, Tom 2, *Stworzenie*, s.388.

SB '07, 61

PRZEKONYWAJĄCE SŁOWA REKOMENDACJI
NA TEMAT
BOSKIEGO PLANU WIEKÓW
ZE STRONY WSPÓŁWYDAWCY KONSTYTUCJI ATLANTY
przez niektórych zapamiętanego jako „Bill Arp.”

Niektórzy będą zainteresowani recenzją „Południowego Filozofa” na temat I Tomu Wykładów Pisma Świętego. Na pewien czas przed śmiercią on napisał: -

„Niemożliwe jest przeczytanie tej książki bez pokochania pisarza i rozmyślenia nad jego wspaniałym rozwiązaniem wielkich tajemnic, niepokojących nas wszystkich przez całe życie. Prawie nie ma rodziny, która nie straciłaby kogoś umiłowanego, kto umarł poza łonem kościoła - bez poznania planu zbawienia, a jeśli Kalwinizm ma rację, poza wszelką nadzieją, wśród wiecznych mąk i rozpaczy. My tłumimy nasze uczucia i odwracamy się od tego okropnego obrazu. Nie ośmielamy się wypierać wiary naszych ojców, a jednak czy to możliwe, by dobra matka i jej zbłąkane dziecko na zawsze zostali oddzieleni? - na wieki wieków?”

Ta wspaniała książka nie wysuwa żadnych twierdzeń, które nie są dobrze udowodnione Pismem Świętym. Ona jest zbudowana kamień po kamieniu, a na każdym kamieniu jest werset biblijny i tym sposobem ona staje się piramidą Boskiej miłości, miłosierdzia i mądrości.

Nie ma niczego w Biblii, w co autor wątpi lub zaprzecza, natomiast na wiele tekstów on rzuca strumień światła, który wydaje się usuwać z nich mrok i niejasne znaczenie. Dostrzegam, że wielu wydawców wiodących czasopism i liczni ortodoksyjni duchowni różnych denominacji udzielili poparcia i uznali to nowe i pocieszające światło, które weszło nad interpretacją Boskiej Księgi. Zatem niech każdy człowiek przeczyta, rozważy i nabierze otuchy, ponieważ wszyscy jesteśmy więźniami nadziei. Jest to wiek zaawansowanej myśli, obecnie myśli się więcej niż kiedykolwiek przedtem - niech teraz ludzie odważą się myśleć.

Światło - naszą dewizą jest więcej światła.” - C.H. Smith („B.Arp.”)

Zamówienie znajdziesz na:

http://epifania.pl/sklep/ksiazki_sklep.php

